

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Начально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи малюнку та живопису

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи малюнку та живопису
Викладач (-і)	Корпанюк Василь Васильович
Контактний телефон викладача	096 875 27 58
Е-mail викладача	korpaniuk.v@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	270 год., 9 кредитів ECTS.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6669
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст дисципліни «Основи малюнку та живопису» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта "Образотворче мистецтво" та передбачає кваліфікацію вчителя образотворчого.</p> <p>Дисципліна «Основи малюнку та живопису» у навчальному плані належить до циклу професійної підготовки та до обов'язкових дисциплін і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його професійних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Основи малюнку та живопису», спрямована на розвиток індивідуальних якостей майбутніх фахівців, які мають володіти сучасними засобами, технікою і прийомами творчості. Майбутнім педагогам необхідно не тільки оволодіти певними знаннями і уміннями реалістичного зображення, але й глибоко розуміти суть творчого процесу, уявляти структуру і будову певного твору, психологію творчості. Фахівець має розуміти значення малювання в художньо-образному пізнанні навколишньої дійсності, володіти основами образотворчої грамоти.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - образно сприймати навколишній світ і передавати реальний образ просторових предметів на площині листа паперу, формувати уміння аналізу моделі; - вивчати закономірності природи, пізнавати принципи і методи реалістичних способів зображення об'ємної форми засобами рисунку; - підвищувати культуру сприймання студентів, формувати високі естетичні потреби, вміння творити за «законами краси». <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості трьохмірного простору предмета та принципи переведення його в проєкційних образ, засоби організації простору та композиційні принципи, виявлення пропорційності, основні функції лінії та тону; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гармонійно-композиційно розміщувати зображення на аркуші паперу; - конструктивно будувати форми у просторі, передавати характер великих форм та деталей; - володіти різними техніками і прийомами роботи з різноманітним матеріалом. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
Складові професійної компетентності:	

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю.;

- здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі;

- здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання.

Фахові (предметні) компетентності:

- здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі;

- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу;

- здатність до практичної художньої діяльності;

- здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках);

- здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів.

Програмні результати навчання:

- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах;

- розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності;

- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності;

- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва;

- виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	8
Семінарські заняття/ <u>практичні</u> / лабораторні	97
Самостійна робота	165

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
I	014.12.Середня освіта.(Образотворче мистецтво)	I	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема № 1. «Рисунок як вид графіки і основа образотворчого мистецтва».	лекційне	див. список рекомендованої літератури	Опрацювати лекційний матеріал 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 2. «Місце рисунку і живопису в практичній діяльності художника-педагога».	лекційне	див. список рекомендованої літератури	Опрацювати лекційний матеріал 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 3. «Засоби вираження в рисунку і живописі».	практичне	див. список рекомендованої літератури	3 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 4. «Вправи з членування відрізків, малювання від руки круглих, овальних, сферичних поверхонь».	практичне	див. список рекомендованої літератури	4 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 5-6. «Теоретичні відомості про образотворчі та виражальні можливості малюнку».	практичне	див. список рекомендованої літератури	4 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 7-8. «Основи кольорознавства».	практичне	див. список рекомендованої літератури	4 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 9-10. «Малювання з окремих предметів».	практичне	див. список рекомендованої літератури	4 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 11. «Малювання плоских і об'ємних предметів.».	практичне	див. список рекомендованої літератури	6 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 12. «Натюрморт з геометричних тіл (1-2-3 стадії)».	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	10 б.	згідно з розкладом
Тема № 13. «Натюрморт середньої складності»	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	10 б.	згідно з розкладом

		літератури			
Тема № 14. «З історії жанру натюрморта».	лекційне	див. список рекомендованої літератури	Опрацювати лекційний матеріал 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 15. «Теоретичні відомості про пейзаж».	лекційне	див. список рекомендованої літератури	Опрацювати лекційний матеріал 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 16. «Вправи з кольорознавства».	практичне	див. список рекомендованої літератури	6 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 17. «Натюрморт з гіпсовою розеткою».	практичне	див. список рекомендованої літератури	6 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 18. «Малювання натюрморту з геометричних фігур в техніці гризайль».	практичне	див. список рекомендованої літератури	6 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 19. «Малювання натюрморту з побутових предметів в теплій гамі».	практичне	див. список рекомендованої літератури	6 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 20. «Малювання натюрморту з предметів складної форми в холодній гамі».	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 21. «Малювання квітів, кущів, дерев».	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 22. «Малювання пейзажу та його видів».	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	5 б.	згідно з розкладом
Тема № 23. «Основи малювання інтер'єрів та екстер'єрів».	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	5 б.	згідно з розкладом

Тема № 24. «Виконання етюдів на відкритому повітрі».	практичне	див. список рекомендованої літератури	8 год.	10 б.	згідно з розкладом
---	-----------	---------------------------------------	--------	-------	--------------------

6. Система оцінювання курсу

Загальна система Оцінювання курсу	Підсумковий контроль рівня знань здобувача щодо засвоєння ним тем з навчальної дисципліни «Основи малюнку та живопису» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного контролю (50 балів) та екзамену (50 балів) за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення)
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова робота охоплює усі теоретичні питання лекцій та практичні заняття.
Практичні заняття	Під час оцінювання практичних завдань враховується самостійність, креативність, практичність, акуратність, терпеливість.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену. Екзамен виставляється за результатами практичного завдання студента та захисту всіх видів завдань, виконаних впродовж усього семестру, передбачених навчальною програмою. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.

7. Політика курсу

Студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою викладачів. На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу (у разі пропуску занять на кафедрі подається пояснювальна записка). Обов'язковим є виконання практичних робіт. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми з виконанням практичних завдань із теми. Для допуску до екзамену необхідне відвідування більш 50% занять і виконання самостійної роботи. У разі виникнення різних нестандартних ситуацій – реагування відповідно до: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів : Світ, 1993. 273 с.
2. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки у школі : Навч.-метод. посібник для студ. худ.-граф. факультетів вищ. навч. закл. К. : ІЗМН, 1997. 312 с.
3. Архітектура: корот. словник-довідник / А. П. Мардер, Ю. М. Євреїнов, О. А. Пламеницька та ін.; за заг.ред. А. П. Мардера. К.: Будівельник, 1995. 335 с.: іл.
4. Вовк М. В., Гнатюк М. В. Скульптор Кригор Крук: нарис життя і творчості. Івано-Франківськ : Вид. дизайн. відділ ЦІТ ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. 92 с.
5. Глинська И.П. Изобразительное искусство. Методика обучения в 1-3 кл. К. : Рад. школа,

1987. 111 с.
6. Глинська І.П. Изобразительное искусство. Методика обучения в 4-7 кл. К. : Рад. школа.
  7. Гнатюк М. В. До історії розвитку школи яворівського деревообробництва // Писанка. Верховина, 1997. №1. С. 28-31.
  8. Гнатюк М. В Мистецтво і педагогічна практика / Діалог культур: Україна у світовому контексті. Мистецтво і освіта. Вип. 3 : Збір. наук. праць. Упоряд. і відп. ред. С. Черепанова. Львів : Каменяр, 1998. С.215-220.
  9. Гнатюк М. В. Художнє дерево в інтер'єрі народного житла: монографія. Івано-Франківськ : Плай, 2000. 146 с.
  10. Гнатюк М. В. Народне мистецтво і дизайн на виставках у Галичині // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. III. Івано-Франківськ: "Плай", 2001. С.65-69.
  11. Гнатюк М. В. Писанкарство як засіб етновиховання в навчальному закладі / Проблеми української народної педагогіки. Теорія і практика: Збір. наук. статей. Івано-Франківськ : Плай, 2005. С.199-205.
  12. Гнатюк М. В. Особливості малюнків дітей молодшого віку / Джерела: Науково-методичний вісник. №3. 2005. С.105-114.
  13. Гнатюк М. В. Актуальні питання художньої освіти / Обрії: Науково-педагогічний журнал, 2005. №2. С. 44-49.
  14. Гнатюк М. В. Як розписати писанку / Карпати. Туризм. Відпочинок: Всеукраїнський туристичний журнал. Івано-Франківськ, 2005. №2. С.54-55.
  15. Гнатюк М. В. Психолого-педагогічні, композиційні особливості образотворчої діяльності дітей молодшого віку / Молодший школяр: проблеми розвитку: Збір. наук. статей за ред. проф. В. Д. Хруща. Івано-Франківськ, 2006. С. 63-70.
  16. Владимирский П., Владимирская А. Искусство для простых смертных. Практический путеводитель по искусству живописи для нормальных людей. М. – С.-П. К., 2006. 351 с.
  17. Ганжа П. Таємниці українського рукомесла. К. : Мистецтво, 1996. 190 с.
  18. Герус Л. Українська народна іграшка. Львів : Афіша, 2004. 262 с.
  19. Коваленко Є.І., Белкіна Н.І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: Навчальний посібник / Уклад. і автори вступ. ст. Є.І.Коваленко, Н.І.Белкіна. Заг. ред. Є.І.Коваленко. Київ, Центр навч. л-ри, 2006. 664 с.
  20. Лосюк П. В. Декоративно-прикладне мистецтво в школі. К. : Рад. школа. 1979. 64 с.
  21. Лоханько О. П., Флорова Т. І. Художні матеріали. Техніка живопису. Короткий курс для студ. пед. ф-тів художніх інс.-тів. Держ. видав. обр. м-ва і муз. літератури УРСР. Київ, 1960. 140 с.
  22. Любарська Л. Т., Резніченко М. І. Образотворче мистецтво. Підручник для 1-3 класів. – К.: Форум, 2002-2003. 112 с., 127 с., 112 с.
  23. Любарська Л. Т., Резніченко М. І., Протопопов О. М. Образотворче мистецтво: Програми для загальноосв. навч. закл. України. 1-4 класи. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. 52 с.
  24. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. К. : Знання-Прес, 2006. 228 с.
  25. Комарова Т.С. Обучение детей технике рисования. Изд.3-е перераб. и доп. М.: АО «Спасение», 1994. 152 с.
  26. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навч. посібник. К.: Кондор, 2006. 200 с.
  27. Кравич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч.посібник: у 3-х ч. Ч.І. Львів : Світ, 2003. 256 с., Ч.2. 2004. 268 с., Ч.3. 2005, 268 с.
  28. Кузин В. С. Психология : учебник. М.: Высш. школа, 1974. 280 с.
  29. Кузин В. С. Изобразительное искусство и методика преподавания в начальных классах: Учеб. пособие для педучилищ. М. : Просвещение, 1984.
  30. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів /

Л.М.Масол, О.В. Гайдамака, Е.В.Белкіна, О.В.Калініченко, І.В.Руденко. Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2006. 256 с.

Викладач: доцент Корпанюк В.В.